

1 de juny del 1954

Pare Miquel Batllori, S.I.
ROMA

Benvolgut amic:

Contestar a primers de juny una lletra del 22 de març és quelcom que cau fora de les meves habituds burocràtiques i molt més de les afectives. Pots pensar que si les coses marxen bé es perquè m'aplico a despatxar la correspondència de tota mena que plou sobre la meua taula. I doncs, preguntaràs, quina és la causa de la dilació en la meua correspondència? Simplement, la confiança en l'amic, d'una banda; i d'altra banda, la precisio d'escriure'm jo mateix les lletres en català, perquè la meua taquígrafa no domina la nostra ortografia -malgrat que li he comprat unes regles ortogràfiques, publicades suara amb gran èxit. Cercant temps per a fer-ho, he anat deixant d'un dia per a l'altre una obligació que tinc molt a cor, fins que ara m'adono dels dos mesos i escaig que he estat devent-te resposta. Perdona'm, amb la promesa de no tornar a repetir-me.

Durant aquest temps no he pogut anar a Itàlia, ni penso que per ara sigui possible. El curs, les obligacions acadèmiques, i la feina de la meua Editorial, m'ho priven. Feina editorial: l'Indice, que cada dia es fa més gros; la preparació de llibres de text per al curs vinent (amb quelcom s'ha d'alimentar la família); l'edició d'una "Història de la Literatura Catalana", en català, de Ruiz i Calonja. Ens ha costat molt treure-la endavant, per les raons que deus suposar. Llibre magnífic, amb moltíssimes il·lustracions documentals, que espero serà una fita del retorn a la normalitat cultural de la nostra terra.

Moltes gràcies per les fitxes que ens enviaves per a l'Indice i per la ressenya crítica de les nostres activitats als "Quaderni". Anem treballant amb constància i surant poc a poc. Ja deus haver rebut el III volum dels "Estudios de Historia Moderna". El IV serà encara més interessant. A veure si ens hi dones alguna cosa.

Vindràs aviat? Caldria parlar de la col·laboració per a l'Indice, ja que em fa falta estar més al corrent del que es publica a Itàlia. Anem rebent ací revistes esparces i llibres més aïslats encara. Amb tot ens anem mantenint amb certa dignitat. Si fos possible d'establir una col·laboració més regular, tots hi sortiríem guanyant.

Si em contestes aviat, perdonat-me la meua manca de diligència, em plauria que m'indiquessis quan penses venir i si t'és possible cobrar una quantitat que em deuen uns editors italians:

els Marzorati, de Milan. Espero la teva resposta per a donar-te els detalls precisos. Els Marzorati ja em digueren que no tindrien inconvenient en pagar a la persona que jo designés, en cas que no pogués anar personalment a Itàlia.

Et felicito per l'èxit del Viscardo. A l'Índice la ressenya és del Céspedes. Jo ja n'havia fet una per l'Ístil; però vaig preferir que es publicués la del bon amic sevillà per ésser més especialista de la Història americana.

Espero que el Congrés de Mallorca prosperà, malgrat la calma proverbial. Jo no me'n puc encarregar de montarlos-hi, perquè per al curs propiament m'espera una tasca ferma (entre altres coses, la preparació del discurs d'ingrés a l'Acadèmia de Bones Lletres, que vull que sigui una peça ressonant). Però tenen el meu consell constant, la promesa de cooperació del nostre grup i el desig de que triomfin plenament. També en parlarem quan ens vegem, no és cert?

Com sempre, en acomiadar-me, vull fer-te arribar l'expressió de la meva ferma amistat. Teu,